

اعلامیه جهانی حقوق بشر

مقدمه

«از آن‌جا که شناسایی حیثیت ذاتی کلیهٔ اعضای خانواده بشری و حقوق یکسان و انتقال ناپذیر آنان اساس آزادی و عدالت و صلح را در جهان تشکیل می‌دهد

بشر منتهی به اعمال وحشیانه‌ای گردیده است که روح بشریت را به‌خصی‌ان واداشته و ظهور دنیائی که در آن افراد بشر در بیان و عقیده آزاد و از ترس و فقر فارغ باشند بعنوان بالاترین آمل بشر اعلام شده است
از آن‌جا که اساس حقوق انسان‌ی را نباید با اجرای قانون حمایت کرد تا بشر بعنوان آخرین علاج بقیام بر ضد ظلم و فشار مجبور نگردد

«از آن‌جا که اساس لازم است توسعه روابط دوستانه بین ملل را مورد تشویق قرار داد

ن اساسی بشر و مقام و ارزش فرد انسان‌ی و تساوی حقوق مرد و زن چندا در منشور اعلام کرده‌اند و تصمیم راسخ گرفتند که به پیشرفت اجتماعی کمک کنند و در محیطی آزادتر وضع زندگی بهتری بوجود آورند
از آن‌جا که دول عضو متعهد شده‌اند که احترام جهانی و رعایت واقعی حقوق بشر و آزادی‌های اساسی را با همکاری سازمان ملل متحد تأمین کنند

«از آن‌جا که چنین نگاهم جهت‌رکی نسبت باین حقوق و آزادی‌ها برای اجرای کامل این تعهد کمال اهمیت را دارد

احترام این حقوق و آزادی‌ها توسعه یابد و با تدابیر تدریجی ملی و بین‌المللی، شناسایی و اجرای واقعی و حیاتی آن‌ها، چه در میان خود ملل عضو و چه در بین مردم کشورهایی که در قلمرو آن‌ها می‌باشند، تأمین گردد
مادهٔ اول

تمام افراد بشر آزاد بدن‌ی می‌ایند و از لحاظ حیثیت و حقوق با هم برابرند. همه دارای عقل و وجدان می‌باشند و باید نسبت بی‌کدی‌گر با روح برادری رفتار کنند.

مادهٔ دوم

«نژاد، رنگ، جنس، زبان، مذهب، عقیدهٔ سیاسی یا هر عقیده دیگر و همچنین ملیت، وضع اجتماعی، ثروت، ولدت یا هر موقعیت دیگر، از تمام حقوق و کلیهٔ آزادی‌هایی که در اعلامیه ذکر حاضر شده است، بهره‌مند گردد
که مبحث‌ن‌ی بر وضع سیاسی، اداری و قضائ‌ی یا بین‌المللی کشور یا سرزمین‌ی باشد که شخص بآن تعلق دارد، خواه این کشور مستقل، تحت قیومیت یا غیر خودمختار بوده یا حاکمیت آن بشکلی محدود شده باشد

مادهٔ سوم

هر کس حق زندگ‌ی، آزادی و امنیت شخصی دارد.

مادهٔ چهارم

اجدی را نمی‌توان در برنگ‌ی نگاهداشت و داد و ستد بردگان بهر شکلی که باشد ممنوع است.

مادهٔ پنجم

اجدی را نمی‌توان تحت شکنجه یا مجازات یا رفتاری قرار داد که ظلمانه و یا بر خلاف انسانیت و شئون بشری یا موهن باشد.

مادهٔ ششم

هر کس حق دارد که شخصیت حقوق‌ی او در هیچ‌ا بعنوان یک انسان در مقابل قانون شناخته شود.

مادهٔ هفتم

بالسوی از حمایت قانون برخوردار شوند. همه حق دارند در مقابل هر تبعیض‌ی که ناقض اعلامیه حاضر باشد و بر علیه هر تحر‌یکی که برای چنین تبعیض‌ی بعمل آید بطور تساوی از حمایت قانون بهره‌مند شوند.

مادهٔ هشتم

در برابر اعمال‌ی که حقوق اساسی فرد را مورد تجاوز قرار بدهد و آن حقوق بوسیله قانون اساسی یا قانون دیگری برای او شناخته‌شده باشد، هر کس حق رجوع مؤثر بهحاکم ملی صالحه دارد.

مادهٔ نهم

اجدی نمی‌تواند خودسرانه توقیف - حبس یا تبعید بشود.

مادهٔ دهم

مساوات کامل حق دارد که دعوائ‌ی بوسیله دادگاه مستقل و بی‌طرف‌ی، منصفانه و علناً رسیدگی بشود و چنین دادگاهی درباره حقوق و الزامات او یا هر اتهام جزایی که باو توجه پیدا کرده باشد اتخاذ تصمیم بنماید.

مادهٔ یازدهم

هر کس که به بزهکاری متهم شده باشد بی‌گناه محسوب خواهد شد تا وقتی‌که در جریان یک دعوائ عوامی که در آن کلیه تضمین‌های لازم برای دفاع او تأمین شده باشد تقصیر او قانوناً مجرز گردد.

ق.ع ارتکاب، آن عمل بموجب حقوق ملی یا بین‌المللی جرم شناخته نمی‌شده است محکوم نخواهد شد. بهمین طریق هیچ مجازاتی شدی‌تر از آن‌چه که در موقع ارتکاب جرم بدان تعلق می‌گرفت درباره اجدی اعمال نخواهد شد.

مادهٔ نوزدهم

بانوادی، اقامتگاه یا مکاتبات خود، نیاید مورد مداخله‌های خودسرانه واقع شود و شرافت و اسم و رسمش نیاید مورد حمله قرار گیرد. هر کس حق دارد که در مقابل این‌گونه مداخلات و حملات مورد حمایت قانون قرار گیرد.

مادهٔ سی‌دهم

هر کس حق دارد که در داخل هر کشوری آزادانه عبور و مرور کند و محل اقامت خود را انتخاب نماید.

هر کس حق دارد هر کشوری و از جمله کشور خود را ترک کند یا به کشور خود باز گردد.

مادهٔ چهل‌دهم

هر کس حق دارد در برابر تبعیض شکنجه و آزار پناهگاهی جست‌جو کند و در کشورهای دیگر پناه اختیار کند.

در موردی که تبعیض واقعاً مبحث‌ن‌ی به‌جرم عوامی و غیرسیاسی یا رفتارهای مخالف با اصول و مقاصد ملل متحد باشد، نمی‌توان از این حق استفاده نمود.

مادهٔ پانزدهم

هر کس حق دارد که دارای تابعیت باشد.

اجدی را نمی‌توان خودسرانه از تابعیت خود یا از حق تبعییر تابعیت محروم کرد.

مادهٔ شانزدهم

چگونه محدودیت از نظر نژاد، ملیت، تابعیت یا مذهب با هدی‌گر زناشویی کنند و تشکیل خانواده دهند. در تمام مدت زناشویی و هنگام ان‌جلال آن، زن و شوهر در کلیه امور مربوط بانوداج، دارای حقوق مساوی می‌باشند
انوداج باید با رضایت کامل و آزادانهٔ زن و مرد واقع شود

خانواده رکن طبیعی و اساسی اجتماع است و حق دارد از حمایت جامعه و دولت بهره‌مند شود.

مادهٔ هفدهم

هر شخص منفرداً یا بطور اجتماعی حق مالکیت دارد.

اجدی را نمی‌توان خودسرانه از حق مالکیت محروم نمود.

مادهٔ هی‌دهم

هب یا عقیده و همچنین متضمن آزادی اظهار عقیده و ایمان می‌باشد و نیز شامل تعلیمات مذهبی و اجرای مراسم دینی است. هر کس می‌تواند از این حقوق منفرداً یا مجتمعاً بطور خصوصی یا بطور عوامی برخوردار باشد
نوزدهم

کس حق آزادی عقیده و بیان دارد و حق مذبور شامل آنست که از داشتن عقاید خود بیم و اضطراب‌ی نداشته باشد و در کسب اطلاعات و افکار و در اغذ و انتشار آن بتمام وسایل ممکن و بدون ملاحظات جزئی آزاد باشد
مادهٔ بیستیم

هر کس حق دارد آزادانه مجامع و جمعیت‌های مستقل‌ام‌ی تشکیل دهد.

هی‌چکس را نمی‌توان مجبور بشرکت در اجتماعی کرد.

مادهٔ بیست و یکم

هر کس حق دارد در اداره امور عوامی کشور خود، خواه مستقیماً و خواه بواسط نمایندگان‌ی که آزادانه انتخاب شده باشند شرکت چوید.

هر کس حق دارد با تساوی شرایط بهشرایع عوامی کشور خود نائل آید.

اده باید بوسیله انتخابات‌ی ابراز گردد که از روی صداقت و بطور ادواری صورت پذیرد. انتخابات باید عوامی و با رعایت مساوات باشد و با رأی مخفی یا طریقه‌ای نظیر آن انجام گیرد که آزادی رأی را تأمین نماید.

مادهٔ بیست و دوم

نیت اجتماعی دارد و مجاز است بوسیله مباح‌ی ملی و همکاری بین‌المللی حقوق اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی خود را که لازمهٔ مقام و نبود آزادانه شخصیت او است با رعایت تشکیلات و منابع هر کشور بدست آورد.

مادهٔ بیست و سوم

هر کس حق دارد کار کند، کار خود را آزادانه انتخاب نماید، شرایط منصفانه و رضایت بخشی برای کار خواستار باشد و در مقابل بی‌کاری مورد حمایت قرار گیرد.

همه حق دارند که بدون هیچ تبعیضی، در مقابل کار مساوی، اجرت مساوی دریافت دارند.

هر کس که کار می‌کند بمزد منصفانه و رضایت بخشی ذی‌حق می‌شود که زندگی او و خانواده‌اش را موافق شیون انسانی تمامین کند و آنرا در صورت لزوم با هر نوع وسایل دیگر حمایت اجتماعی تکمیل نماید.

هر کس حق دارد که برای دفاع از منافع خود با دیگران اتحادیه تشکیل دهد و در اتحادیه‌ها نیز شرکت کند.

مادهٔ بیست و چهارم

هر کس حق استراحت و فراغت و تفریح دارد و بخصوص بمحدودیت معقول ساعات کار و مرخصی‌های اداری با اخذ حقوق ذی‌حق می‌باشد.

مادهٔ بیست و پنجم

. و همچنین حق دارد که در مواقع بی‌کاری، بیماری، نقص اعضاء، بی‌وگی، پیری یا در تمام موارد دیگری که بغلل خارج از اردهٔ انسان وسایل امرار معاش از دست رفته باشد از شرایط آبرومندانه زندگی برخوردار شود.

مادران و کودکان حق دارند که از کمک و مراقبت مخصوصی بهره‌مند شوند. کودکان چه بر اثر ازدواج و چه بدون ازدواج بدنی‌آهده باشند، حق دارند که همه از یک‌نوع حمایت اجتماعی برخوردار شوند.

مادهٔ بیست و ششم

یا که مربوط بتعلیمات ابتدائی و اساسی است باید مجانی باشد. آموزش ابتدائی اجباری است. آموزش حرفه‌ای باید با شرایط تساوی کامل بروی همه نیاز باشد تا همه بنا بباستعداد خود بتوانند از آن بهره‌مند گردند.

بشر را تقویت کند. آموزش و پرورش باید حسن تفاهم، گذشت و احترام عقاید مخالف و دوستی بین تمام ملل و جمعیت‌های نژادی یا مذهبی و همچنین تسویه فاعلیت‌های ملل متحد را در راه حفظ صلح تسهیل نماید.

بچدر و مادر در انتخاب نوع آموزش و پرورش فرزندان خود نسبت بدیگران اولویت دارند.

مادهٔ بیست و هفتم

هر کس حق دارد آزادانه در زندگی فرهنگی اجتماعی شرکت کند، از فنون و هنرها متبتهع گردد و در پیشرفت علمی و فواید آن سهیم باشد.

هر کس حق دارد از حمایت منافع معنوی و مادی آثار علمی، فرهنگی یا هنری خود برخوردار شود.

مادهٔ بیست و هشتم

هر کس حق دارد برقراری نظم را بخواهد که از لحاظ اجتماعی و بین‌المللی حقوق و آزادی‌هایی را که در این اعلامیه ذکر گردیده است تمامین کند و آنها را بمورد عمل بگذارد.

مادهٔ بیست و نهم

هر کس در مقابل آن جامع‌های وظیفه دارد که رشد آزاد و کامل شخصیت او را میسر سازد.

ایست که بوسیلهٔ قانون منحصراً بمنظور تمامین شناسایی و مراعات حقوق و آزادی‌های دیگران و برای رعایت مقتضیات صریح اخلاقی و نظم عظیمی و رفاه همگانی در شرایط یک جامعه دموکراتیک وضع گردیده است.

این حقوق و آزادی‌ها در هیچ موردی نمیتواند بر خلاف مقاصد و اصول ملل متحد اجرا گردد.

مادهٔ سیام

به حاضر نباید طوری تفسیر شود که متضمن حقی برای دولتی یا جمعیتی یا فردی باشد که بموجب آن بتوانند هر یک از حقوق و آزادی‌های مندرج در این اعلامیه را از بین ببرند و یا در آن راه فاعلیتی بنماید.